

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1105/2016
14.12.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Зелен, адвокат из ... против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Петар Ивановић, адвокат из ..., ради поништаја уговора, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1428/14 од 30.12.2015. године, а у седници одржаној 14.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1428/14 од 30.12.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 81452/10 од 28.11.2013. године, у првом ставу изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђена ништавост уговора о доживотном издржавању закљученог између сада покојног ВВ, као примаоца издржавања, и туженог, као даваоца издржавања, овереног пред Четвртим општинским судом у Београду под РЗ 1213/2006 дана 28.09.2006. године, што је тужени дужан да призна и трпи. У другом ставу изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 516.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1428/14 од 30.12.2015. године, у првом ставу изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у првом ставу изреке. У другом ставу изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у другом ставу изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 564.200,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, између ВВ, оца странака као примаоца издржавања, и туженог, као даваоца издржавања, закључен је и оверен уговор о доживотном издржавању пред Четвртим општинским судом у Београду под РЗ 1213/2006 дана 28.09.2006. године. У уговору је наведено да је прималац издржавања ванкњижни власник двоипособног стана површине 77,22 квадратних метара у ..., да му је неопходна туђа нега и помоћ коју му је до тада пружао тужени, да ће се тужени и убудуће бринути и старати о свом оцу до краја његовог живота на начин да живе као и до сада у заједничком домаћинству, те да ће му обезбедити потребну негу у болести и старости, храну, лекове, одећу и да ће га после смрти сахранити. У уговору је такође наведено да је накнада за дато издржавање стан примаоца издржавања, који ће бити власништво даваоца издржавања после смрти примаоца издржавања. ВВ је преминуо ...2010. године. У току 1979. године ВВ је амбулантно психијатријски лечен, први пут је хоспитализован 1990. године, када је предложен за прву категорију инвалидности због битно смањене животне и радне способности, а касније је болнички лечен током 1991. године, 2006. године и 2009. године, због болести– ... што је довело до ..., а што га је чинило неспособним за расуђивање. Услед болести није био у стању да води бригу о себи, већ му је била неопходна туђа нега и помоћ за обављање свакодневних активности, уз одређену терапију.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова о основаности тужбеног захтева за утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању.

Према члану 56. став 1. Закона о облигационим односима, за закључење пуноважног уговора потребно је да уговарач има пословну способност која се тражи за закључење тог уговора. Пословна способност подразумева способност самосталног одлучивања о правима и обавезама, односно, способност физичког лица да изјавама своје правно релевантне воље преузима одређена права и обавезе и ствара, мења или гаси одређене правне односе. Претпоставља се да је свако пунолетно лице пословно способно и да је приликом доношења одлука и предузимања радњи које производе одређене правне последице и имају обавезујућу правну снагу за оног који их предузима та особа у стању да нормално расуђује, да разуме последице одлука које доноси и да штити своја права и интересе.

У овом случају спроведеним медицинским вештачењем је утврђено да у време сачињавања спорног уговора сада пок. ВВ није био способан за расуђивање јер је боловао од хроничне психотичке болести, ..., које није било излечиво већ је могло имати само побољшања на нивоу комуникације са средином. Лице које није способно за расуђивање не може да изјави правно релевантну вољу за закључење правног посла, без обзира што није лишено пословне способности. Право на

истицање ништавости уговора се не гаси (члан 110. Закона о облигационим односима). Стога је, супротно наводима ревизије, спорни уговор о доживотном издржавању ништав на основу члана 56. став 1. и 103. став 1. Закона о облигационим односима, због неспособности примаоца издржавања да схвати значај правне радње коју предузима и правилно је нижестепеним одлукама одлучено о основаности тужбеног захтева.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић